

Midrash Breishit Rabbah 70:12 (Land of Israel, ~4th century CE)

ויהי כאשר ראה יעקב ויגש יעקב ויגל את האבן. אמר רבי יוחנן כזה שהוא מעביר פקק מעל פי צלוחית. וישק יעקב לרחל. כל נשיקה של תפלות בר מן תלת. נשיקה של גדולה, נשיקה של פרקים, נשיקה של פרישות. נשיקה של גדולה, ויקח שמואל את פך השמן ויצק על ראשו וישקהו. נשיקה של פרקים, וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו. נשיקה של פרישות, ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה. ר' תנחום אמר אף נשיקה של קריבות שנאמר וישק יעקב לרחל, שהיתה קרובתו. וישא את קלו ויבך.

למה בכה, אמר, אליעזר בשעה שהלך להביא את רבקה מה כתיב ביה, ויקח העבד עשרה גמלים וגו', ואני לא נזם אחד ולא צמיד אחד. דבר אחר למה בכה, שראה שאינה נכנסת עמו לקבורה. הדא היא דהיא אמרה לה לכן ישכב עמך הלילה אמרה לה עמך הוא דמיק עמי לית הוא דמיק. דבר אחר למה בכה, שראה אנשים מלחשים אלו לאלו מפני שנשקה, מה בא זה לחדש בנו דבר ערוה, שמשעה שלקה העולם בדור המבול עמדו אמות העולם וגדרו עצמן מן הערוה, הדא אמרת שאנשי מזרח גדורים מן הערוה.

And when Jacob saw Rachel, Jacob drew near and he rolled the stone...(Genesis 29:10)

Rabbi Yochanan said: "Like someone removing a cork from a bottle."

Jacob kissed Rachel...(Genesis 29:11)

All kisses are indecent except for three:

the kiss of greatness, the kiss of reunion, the kiss of parting.

The kiss of greatness:

Samuel took the cruze of oil and poured it upon his head and he kissed him (I Samuel 10:1)

The kiss of reunion:

And he went and he met him at the mountain of God and he kissed him (Exodus 4:27)

The kiss of parting:

And Orpah kissed her mother-in-law, but Ruth held fast to her. (Ruth 1:14)

Rabbi Tanhuma said:

Also the kiss of kinship, as it says "*Jacob kissed Rachel.*" For she was his kinswoman.

And he lifted up his voice and wept...

Why did he weep? He said "Eliezer when he came for Rebecca, what does it say about him?"

"And the servant took ten camels, etc" Genesis 24:10)

but I have not a single ring and not a single bracelet."

Another reading [*davar acher*]: He saw that she would not be buried with him.

This is hinted at in Rachel's words to Leah: "*He shall sleep with you tonight.*" (Genesis 30:15)

With you he shall sleep; with me he will not sleep.

Another reading [*davar acher*]: Why did he weep?

He saw the people whispering to each other because of the kiss, saying

"Has he come to introduce promiscuity here?"

From the time that the world was smitten in the generation of the flood,

the nations of the world had restrained themselves from promiscuity.

Behold it is said that the men of the East are "fenced off" from promiscuity.

RaSHI (Rabbi Shlomo Yitzchaki, Troyes France, 1040-1105)

ויבך. לפי שצפה ברוח הקודש שאינה נכנסת עמו לקבורה.
דבר אחר, לפי שבא בידי ריקניות, אמר, אליעזר עבד אבי אבא, היו בידי נזמים וצמידים
ומגדנות, ואני אין בידי כלום. לפי שרדף אליפו בן עשו במצות אביו אחריו להורגו, והשיגו, ולפי
שגדל אליפו בחיקו של יצחק, משך ידו,
אמר לו מה אעשה לצווי של אבא, אמר לו יעקב טול מה שבידי, והעני חשוב כמת:

And he wept..

Because he foresaw through the Holy Spirit that she would not enter the grave with him.

Davar acher/Another interpretation: Because he came with empty hands.

He said: "My father's servant Eliezer came with rings and bracelets and precious goods,
but I have nothing in my hands!"

This was because Esau's son Eliphaz pursued him at the command of his father, to kill him.

He caught him, but because Eliphaz had grown up in Isaac's lap, he restrained his hand.

He said: "What will I tell my father?"

Jacob said to him: "Take everything I have; for a poor person is considered as dead."

Nachman of Bratzlav (Ukraine, 1772-1811), Likkutei Moharan, 12.

כי שכינתא בין תרי צדיקיא יתבא, כמ"ש בזוהר (ויצא דף קנג ע"ב) צדיקים יירשו ארץ, צדיקים תרי משמע.
ושני צדיקים אלו, הם, זה הצדיק שחידש זאת התורה שבע"פ, זה צדיק עליון. וצדיק התחתון, זה שלומד
החידושיין. ותורה שבע"פ, היינו שכינתא, כמ"ש (בפסח אליהו) מלכות פה, ותורה שבע"פ קרינן לה.
וכשהשכינה, הנקרא תורה שבע"פ, באה בתוך ת"ח שד יהודי, שנקרא גלות השכינה. ועז יש לו פה לדבר על
צדיק עתק וכו'. וכשהאדם לומד בקדושה ובטהרה, איזה דין או פסק, שחידש איזה תנא או צדיק אחר, עי"ז
נעשה בחינת נשיקין. ונשיקין, זה בחי' התדבקות רוחא ברוחא.

The *Shechina* [Divine Presence] comes to rest between two sages[*tzaddikim*],

as it says in the Zohar (*VaYetze 153b*)

"the righteous [tsaddikim] shall inherit the earth" (*Psalms 37:29*)

--this verse refers to two sages. [note: in the Zohar, "earth" is a name for *Shechina*]

And they are: The sage who innovates a new teaching of the Oral Torah.

This is the "higher" sage.

And the "lower" sage who learns the novel interpretations.

And the Oral Torah is the *Shechina*, as it has been taught:

"Malchut [in kaballah, the tenth emanation, also called *Shechina*] is "mouth;"
and we call Her *Oral Torah*."

And when the *Shechina*, which is called "the Oral Torah," enters into a demonic scholar,
this is called "the exile of the *Shechina*."

And he has a mouth to speak falsehood about the *tzaddik*.

But when a person studies in holiness and in purity some law or ruling,

which was taught by some other sage or *tzaddik*,

then "kissing" occurs. "Kissing" refers to the cleaving of one soul to another.

וישק יעקב לרחל וישא קולו ויבך. פי' רש"י שצפה ברוח הקודש שאינה נכנסת עמו לקבורה. רחל, בחי' תורה שבע"פ, שהיא כרחל לפני גוזיזה, שהכל גוזזין ופוסקין ממנה הלכות. והם נעשים לבושין, כמ"ש (משלי כ"ז) כבשים ללבושין, כמו שכתוב (ישעיה ג') שמלה לך קצין תהיה לנו.

And Jacob kissed Rachel and he raised his voice and he wept.”

RaSHI comments: he saw by the Holy Spirit that she would not enter into the grave with him.

“Rachel” refers to the Oral Torah, which is like a ewe (Hebrew:Rachel) before her shearers.

Everyone “shears” and issues halachic rulings from it.

And those rulings become “garments”...

כשאדם כשר לומד תורת התנא, אזי התנא נושק אותו, והוא נושק התנא, וגרם תענוג גדול לתנא, כמ"ש שפתותיו דובבות בקבר וכו'. וזה בחי' וישק יעקב, הוא התנא, לרחל, היא התורה שבע"פ שחידש. שנשק ודיבק את רוחו, ברוח הקודש שבשכינה.

When a *kosher* person studies the Torah of a Mishnaic sage, then the sage kisses him;

and he kisses the sage, and causes great pleasure to the sage, as it is said,

“when a teaching is cited in the name of a deceased sage, his kips move in the grave.”

(BT Yevamot 97a).

And this is referred to by “*and he kissed Rachel.*”

“He” is the sage. “Rachel” is the Oral Torah which he innovated.

For he kissed and bound his own soul to the Holy Spirit which is in the Shechina/Oral Torah..

ויבך, שצפה ברוח הקודש שלו, שהוציא מפיו והכניס בתוך התורה שבע"פ, וראה שבגלות הזה, ע"פ הרוב הלומדים אינם הגונים, נמצא שע"י למודם שילמדו, לא תכנס רוח הקודש של רחל, של תורה שבע"פ, קבורה, שאין שפתותיו דובבות בקבר, ע"י לימודו של רשע, ועל ידי זה ויבך על גלותו. ועוד שלפעמים הלמדן אומר איזה חידוש במ עצמו, וא בשם התנא, נמצא שע"י אינה נכנס עם התנא קבורה, כי אין אומר בשם אומר.

“And he wept.”

He foresaw regarding his own Holy Spirit,

which he had brought forth out of his own mouth and placed into the Oral Torah.

He foresaw that in this exile, the majority of those who study are not worthy.

And that by means of their learning

the Holy Spirit of “Rachel,” which is the Oral Torah, will not enter into the grave,

and that his lips would not move in the grave.

For this reason “he wept” over his exile.

Furthermore, the student sometimes claims some innovation in his own name,

and not in the name of the original sage,

and as a result he does not enter with the sage into the grave...

for he fails to teach it in the name of the one who said it.